

21 jun 2013 -19:02

Archief van de oude universiteit Leuven erkend als documentair werelderfgoed

De UNESCO heeft in zijn algemene vergadering van 18-21 juni in Gwangju beslist om het archief van de oude universiteit Leuven (1425-1797) in te schrijven in het Memory of the World Register, het equivalent voor archief- en bibliotheekmateriaal van het onroerend en immaterieel werelderfgoed.

Op deze lijst staan zowel afzonderlijke items zoals de dagboeken van Anne Frank, het procesdossier tegen Nelson Mandela en de films van Amundsens Zuidpoolexpeditie uit 1910-1912 als volledige bestanden zoals het archief van de West-Indische Compagnie en de Jean Jacques Rousseaucollectie in Genève en Neuchâtel.

Het Rijksarchief te Leuven en de Katholieke Universiteit Leuven bewaren het archief van de oude universiteit Leuven (1425-1797), waarvan de Université Catholique de Louvain (UCL) en de Katholieke Universiteit Leuven de rechtsopvolgers zijn. In internationaal perspectief is dit archief één van de omvangrijkste en best bewaarde vroegmoderne universiteitsarchieven (Rijksarchief: 171 meter, KU Leuven: 8 meter en 375 charters).

Het Leuvense universiteitsarchief is cruciaal voor de intellectuele geschiedenis van de 16de eeuw, toen Leuven - na Parijs - de grootste universiteit boven de Alpen was. De aanwezigheid van prominente geleerden als Desiderius Erasmus, Gerard Mercator en Justus Lipsius bracht een grote internationale aantrekkingskracht met zich. De stichting van het Drietalencollege in 1517 vormde een mijlpaal voor de geschiedenis van het humanisme. Ook in de vroegste ontwikkeling van de typografie en cartografie en in de invoering van de katholieke hervorming speelde Leuven een belangrijke internationale rol.

Daarnaast geeft dit archief als weinige andere een indringend beeld van de realiteit van een vroegmoderne universiteit, op intellectueel, maar ook op sociaal, religieus en cultureel vlak. Niet alleen de klassieke universitaire infrastructuur met zijn colleges en pedagogieën, anatomisch theater en botanische tuin komt in beeld. Ook bijvoorbeeld de universitaire rechtbanken en de administratie van de universitaire bier- en wijnkelder lieten mooie archieven na.

Het archief weerspiegelt op een frappante manier de veelvormige en kleurrijke institutionele realiteit die de universiteit tijdens de middeleeuwen en de vroegmoderne tijd was. Tegelijkertijd dient beklemtoond dat de incidentrijke geschiedenis van het archief er voor gezorgd heeft dat diverse bestanddelen verspreid zijn geraakt op de meest uiteenlopende plaatsen. Het Rijksarchief plant, in samenwerking met de genoemde partners, de publicatie on line van een nieuwe inventaris die - ongeacht het statuut en de plaats van bewaring van de documenten - een overkoepelend beeld zal geven van alle bestanddelen van het archief van de oude universiteit van Leuven. Op die manier worden voorheen verspreide archieven in één virtueel bestand herenigd. Ruggengraatreksen zoals de notulen van het universiteitsbestuur worden in digitale vorm ter beschikking gesteld. Voor de matrikels of inschrijvingsregisters, die nu al online beschikbaar zijn, bestaat grote internationale belangstelling. Het studentenpubliek was immers internationaal en de mobiliteit van studenten hoog. Typisch voor Leuven was de sterke aanwezigheid van studenten uit de Noordelijke Nederlanden, het Duitse Rijk, Engeland, Schotland en Ierland.

Het hele dossier is online te raadplegen en gaat hier ook in bijlage:

<http://www.unesco.org/new/en/communication-and-information/flagship-project-activities/memory-of-the-world/current-nominations-for-2013/full-list-of-current-nominations/current-nominations-t-to-z/the-archives-of-the-university-of-leuven-1425-1797-university-heritage-of-global-significance/>

Voor meer informatie :

Rijksarchief Leuven :

Tél : 016 31 49 54 - GSM : 0486 71 21 66 - Rijksarchief.Leuven@arch.be

KU Leuven : Marc.Nelissen@bib.kuleuven.be - 016 32 46 32.

UCL : Paul.Servais@uclouvain.be - 010 47 48 84.

UNESCO Vlaanderen : Marc Vervenne (voorzitter van de Vlaamse UNESCO Commissie) -

Marc.Vervenne@gbeg.kuleuven.be - Tél : 016 32 94 30.

Rijksarchief
Ruisbroekstraat 2
1000 Brussel
België
+32 2 513 76 80
<http://www.arch.be>

Stéphanie Deschamps
Persattaché
+32 2 548 38 17
+32 2 513 76 80
stephanie.deschamps@arch.be